

**SHEROBOD
TUMANLARARO
IQTISODIY SUDI**

**SHERABAD INTER-
DISTRICT
ECONOMIC COURT**

191410, Surxondaryo viloyati
Sherobod tumani, Mustaqillik ko'chasi,
1-uy

191410, 1 house, Mustaqillik street,
Sherabad district, Surkhandarya
region

Tel: (+99876) 322-35-60,
i.sherobod@sud.uz

e-mail:

**Шеробод тумани 2022 йил 28 апрель 4-1902-
2201/543-сонли иш**

А Ж Р И М

(даъво аризасини кўрмасдан қолдириш тўғрисида)

Шеробод туманлараро иқтисодий суди судья А.Н.Мамараимовнинг раислигида, судья ёрдамчиси А.Турдимуродовнинг котиблигида, даъвогар вакили – Ш.Қулбоев (05.01.2022 йилдаги 5-сонли ишончнома асосида) ва жавобгар вакили – С.Сафаров (28.04.2022 йилдаги 04/98-сонли ишончнома асосида)ларнинг иштирокида, Шеробод туман Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгашининг даъвогар – Шеробод туманидаги “ABDU-ZOKIR” фермер хўжалиги манфаатида жавобгар – Шеробод туманидаги “SURXONDARYO AGROXIZMAT” масъулияти чекланган жамиятидан 1 213 812 453 сўм асосий қарз ва 368 998 986 сўм пеня ундириш тўғрисидаги даъво аризасига асосан кўзғатилган иқтисодий ишни Шеробод туманлараро иқтисодий судининг маъмурий биносида, очик суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагилар

а н и қ л а н д и :

Шеробод туман Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши даъвогар – Шеробод туманидаги “ABDU-ZOKIR” фермер хўжалиги (бундан буён матнда “даъвогар” деб юритилади) манфаатида судга даъво ариза билан мурожаат қилиб, жавобгар – Шеробод туманидаги “SURXONDARYO AGROXIZMAT” масъулияти чекланган жамиятидан 1 213 812 453 сўм асосий қарз ва 368 998 986 сўм пеня ундиришни сўраган.

Суд мажлисида иштирок этган даъвогар вакили Ш.Қулбоев ўзининг суддаги кўрсатувида тарафлар ўртасида 2022 йил 28 апрель кунда медиатив келишув тузилганлигини билдириб, ушбу медиатив келишувни тасдиқлашни ва даъво аризани кўрмасдан қолдиришни сўради.

Суд мажлисида иштирок этган жавобгар вакили С.Сафаров ўзининг суддаги кўрсатувида тарафлар ўртасида

2022 йил 28 апрель кунда медиатив келишув тузилганлигини билдириб, ушбу медиатив келишувни тасдиқлашни ва даъво аризани кўрмасдан қолдиришни сўради.

Суд, даъвогар ва жавобгар вакилларининг суддаги кўрсатувларини тинглаб, иш бўйича тўпланган далилларни батафсил тафтиш этиб, қуйидаги асосларга кўра даъво аризани кўрмасдан қолдиришни лозим топади.

Аниқланишича, тарафлар ўртасида 2021 йил 10 августда 168-сонли “Пахта хом ашёси ва уруғлик пахта харид қилиш бўйича контрактация” шартномаси тузилган бўлиб, ушбу шартномага асосан даъвогар томонидан жавобгарга 2021 йилда 464 679 тонна умумий қиймати 3 751 967 926,11 сўмлик пахта хом ашёси топширган.

Даъво талабига кўра, шартномага асосан даъвогар томонидан жавобгарга умумий қиймати 3 751 967 926,11 сўмлик пахта хом ашёси топширилган бўлсада, жавобгар томонидан шартномавий мажбуриятлари лозим даражада бажармасдан, 1 213 812 453 сўм асосий қарздорлик тўлаб берилмаганлиги сабабли мазкур қарздорликни ҳамда 368 998 986 сўм пеня ундириш тўғрисида даъвогар томонидан судга даъво аризаси киритилган.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 236-моддасига кўра, мажбуриятлар мажбурият шартларига ва қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ, бундай шартлар ва талаблар бўлмаганида эса – иш муомаласи одатларига ёки одатда қўйиладиган бошқа талабларга мувофиқ лозим даражада бажарилиши керак.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодекси 333-моддасининг

1-қисмига мувофиқ, қарздор айби бўлган тақдирда мажбуриятни бажармаганлиги ёки лозим даражада бажармаганлиги учун, агар қонун ҳужжатларида ёки шартномада бошқача тартиб белгиланмаган бўлса, жавоб беради.

Бироқ, тарафлар ўртасида Ўзбекистон Республикасининг “Медиация тўғрисида”ги қонунига асосан 2022 йил 28 апрель кун медиатив келишувга эришилган.

Мазкур медиатив келишув профессионал медиатор М.Хамраев иштирокида даъвогар “ABDU-ZOKIR” фермер хўжалиги вакили Ш.Қулбоев, жавобгар “SURXONDARYO AGROXIZMAT” масъулияти чекланган жамияти вакили С.Сафаровлар ўртасида тузилган.

Ўзбекистон Республикаси “Медиация тўғрисида”ги қонунининг 15-моддасига мувофиқ, медиация тарафларнинг хоҳиш-истаги асосида қўлланилади. Медиация суддан ташқари тартибда, низони суд тартибида кўриш

жараёнида, суд ҳужжатини қабул қилиш учун суд алоҳида хонага (маслаҳатхонага) киргунига қадар қўлланилиши мумкин.

Мазкур қонуннинг 17-моддаси 4-қисмига асосан суд муҳокамаси жараёнида, низони ваколатли давлат органида кўриш жараёнида медиация тартиб-таомилини амалга ошириш чоғида тарафлар томонидан эришилган медиатив келишув тегишли иш қайси суд ёки ваколатли давлат органининг иш юритувида турган бўлса, дарҳол ўша судга ёки ваколатли давлат органига юборилади.

Қонуннинг 29-моддасига кўра медиация тартиб-таомилини амалга ошириш натижалари бўйича тарафлар келиб чиққан низо ёхуд мажбуриятларни бажариш шартлари ва муддатлари хусусида ўзаро мақбул қарорга эришган тақдирда, тарафлар ўртасида ёзма шаклда медиатив келишув тузилади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг

131-моддасига асосан тарафлар низони келишув битимини ёки медиатив келишувни тузиб ҳал этиши мумкин, келишув битими ёки медиатив келишув даъво тартибидаги ҳар қандай иш бўйича тузилиши мумкин, келишув битими иқтисодий суд ишларини юритишнинг ҳар қандай босқичида ва суд ҳужжатини ижро этиш жараёнида, медиатив келишув эса биринчи инстанция судида суд алоҳида хонага (маслаҳатхонага) суд ҳужжатини қабул қилиш учун чиққунига қадар тарафлар томонидан тузилиши мумкин, келишув битими у суд томонидан тасдиқланганидан кейин тузилган ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси 107-моддасининг 5³-бандида тарафлар ўртасида медиатив келишув тузилган бўлса, суд даъво аризасини кўрмасдан қолдириши белгилаб қўйилган.

Ўзбекистон Республикаси “Медиация тўғрисида”ги қонуни

17-модданинг 5-қисмига кўра, низо медиатив келишув билан медиация тартибида ҳал қилинган тақдирда, тўланган давлат божи қайтарилиши лозим.

Юқоридаги асосларга кўра суд, мазкур иш юзасидан тарафлар ўртасида медиатив келишув тузилганлиги сабабли даъво аризани кўрмасдан қолдиришни лозим топади.

Суд, тарафлар ўртасида медиатив келишув тузилганлиги муносабати билан даъво ариза кўрмасдан қолдирилганлигини инобатга олиб, жавобгардан давлат божи ундирмасликни ва даъвогар медиатив келишувда олдиндан тўланган 21 600 ссўм почта харажатини ўзининг зиммасида қолдирганлиги сабабли

олдиндан тўланган 21 600 сўм почта харажатини даъвогар зиммасида қолдиришни лозим топади.

Бинобарин, Ўзбекистон Республикаси “Медиация тўғрисида”ги қонунининг 15,17,29-моддалари, Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодекси 236,333-моддалари, Иқтисодий процессуал кодексининг 26,107,118,131,133,195-моддаларига асосланган ҳолда, суд

а ж р и м қ и л а д и :

Шеробод туман Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши томонидан даъвогар Шеробод туманидаги “ABDU-ZOKIR” фермер хўжалиги манфаатида киритилган даъво ариза кўрмасдан қолдирилсин.

Даъвогар томонидан олдиндан тўланган 21 600 сўм почта харажати ўзининг зиммасида қолдирилсин.

Ажрим нусхаси тарафларга юборилсин.

Мазкур ажрим қабул қилинган кундан бошлаб бир ой ўтгач қонуний кучга киради, ажрим устидан Сурхондарё вилоят судига ажрим қонуний кучга киргунга қадар апелляция тартибида Шеробод туманлараро иқтисодий суди орқали шикоят берилиши (протест келтирилиши) мумкин.

**Судья
А.Н.Мамараимов**

